

gusztus 17

ÉS ZET

ényei.

nek a hét-

szenzációja.

Magyar Szin-

ten nagy si-

cimű szin-

ai együttes.

ó. Kőszegi,

fi, Izsó ját-

ej vagy irás-

az amerikai

a Fej vagy

Magyar Színház

apra tüzte ki

végén a leg-

lvó férj volt.

nézőtér ka-

lószerű, hogy

a publikum

rekedtsége miatt

adásán Sámson

s fogja játszani.

rel. Sorozatsz. 5.)

, először. Soro-

or. Sorozatsz. 7.)

zor. Sorozatsz. 8.)

Lili fellépésével.

jdonság 3 adszor.

ozatszám 10.)

30. adszor. Poor

n 11.)

Keletben

nda

p No. 10

mindennemű

es kivételű

jegyek stb.

ét nyomozás

-féle

RIUM

aszati és

részére.

s beteget is

elmebeteget

ész-főorvos

sor 7. a.

0

szeszit. és kiadó
vatal és nyomda

Kolozsvár, St. Baron
Főp (Brassai-utca) 19

Telefon:
vask. és kiadóhivatal
228 és 1047

szám ára pályavá-
s az vidéken is lej 8
városban — — 8

NYILVÁNOS

POLITIKAI NAPILAP

Dr. Ramasetter Róbert
I. Disztér 2. II. 8.

Budapest

FIZETÉSI ÁRAK
Romániában

gész évre — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — — 290
Egy hónapra — — — 100

Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjei drágább

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ck 40—
Egy szám ára — ck 2—

1926 Augusztus 18 Szerda

Kolozsvár * IX. évfolyam * 182 szám

Tegnap még a Valencia volt a sláger, ma már lépten-nyomon csak a két új világaláger halja: az alábbi **Estrella Tango, La Barcelona Charleston**. Fekete Tivadar szövegével most jelentek meg, darabja 20 lej. Moravetz kiadás, mindenütt kaphatók. Egyéb slágerek: Pique Dame Tango 24 lej, Mon Plaisir 24 lej, Valencia 30 lej, Valentinio 30 lej. Mindenütt kaphatók.

Mexikóban sortűzet adták a katolikusokra

Mexikóból jelentik: Santangelo városában a kormányerőszak és az új egyháztörvények ellen tüntető katolikusok között ma délelőtt véres összeütközésre került a sor. Az összeütközés során a katonaság sortűzet adott. A katolikusok közül huszan megsérültek, közülük hárman súlyosan. A helyzet a legutóbbi napok eseményei következtében annyira elmérgesedett, hogy még újabb összeütközéseket várnak. Az igazságügyminiszter 56 kerületi ügyészt állásától felfüggesztett, mert az új egyháztörvények végrehajtásánál — véleménye szerint — nem tanúsítottak kellő erélyt. Hivatalos jelentések azt mondják, hogy tízenegyzet egyházközség lelkészei slávetették magukat az új egyháztörvényeknek. A püspökök ellenben valamennyi lelkészt egyházi átokkal sújtották. A mexikói kormány közli, hogy forradalmi összeesküvés vádja alatt ötven egyént letartóztattak, akik augusztus 15-én nagykereskedési sztrájkot akartak proklamálni a kormányal szemben.

Külföldi tőkével akarják stabilizálni a frankot

Párizs, augusztus 17. A „Paris Soir” értesítése szerint Mellon amerikai pénzügyi államtitkár rövid időn belül Párizsba érkezik, ahol Poincaré miniszterelnökkel és a Francia Bank főkezelőjével fog tárgyalni. Párizs tanácskozásainak befejezésével előbb Brüsszelbe, majd később Londonba utazik, ahol szintén bizalmas megbeszéléseket szándékozik folytatni hivatalos pénzügyi körökkel. Az államtitkár valószínűleg szeptember közepén indul vissza az Egyesült-Államokba. Mellon közöttben álló párisi utjáról semmiféle információkat nem adnak. Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak utazásának, minthogy állítólag már Poincaré is belátta, hogy a frankot nem lehet külföldi tőke nélkül stabilizálni.

Zelea Codreanu kibékül Cuzával?

Bukarest, augusztus 17. Az „Adeverul” értesítése szerint Zelea Codreanu lemondott arról a tervéről, hogy szeptemberre a keresztény liga Cuzá ellenes tagjait Bukarestbe újabb kongresszusra hívja össze és kimondja a pártszakadást. Beavatottak szerint Zelea Codreanun ki akarják békíteni Cuzával és a békének jó kilátásai vannak, mert Codreanu vasárnapi veresége után elismeri, hogy Cuza az erősebb.

A kormány legfontosabb gazdasági törvényjavaslatai

Bukarest, augusztus 17. A kormány a parlament őszi ülészakán a következő gazdasági jellegű törvényjavaslatokat fogja betervezni: A tőzsdetörvényt, amely revízió alá veszi a liberálisok által már elkészített javaslatot, az új iparpártolási törvényt, az új vám- és pénzügyi rendelkezéseknek megfelelő diszpozíciókat, a nagy gyárak ellenőrzésének és szabályozásának törvénye és a szabadalmi törvény.

A jugoszláv községi választások eredménye

Belgrád, augusztus 17. A községi választások eredménye: Szerbiában és Montenegróban a radikálisok győztek 1415 községben az ellenzék győzött 531 községben. Még néhány eredmény hiányzik, amelyek azonban már nem befolyásolhatják a radikálisok győzelmét.

Kétmillió font

A Cionista Világszervezet nagytöbbségű bizottságának a legutóbbi napokban Londonban megtartott értekezlete olyan külső körülmények és lelki színtörések között folyt le, amely a fejlődésnek és konszolidációnak örömteljes jeleit mutatja. Mindamellett, hogy a nagy A. C. gyűlésén szinte az összes országos szervezetek képviselve voltak, halovány nyoma sem látszott azoknak a pártirányzatoknak, amelyek a legutóbb Bécsben megtartott világtörvényességi tárgyalásit annyira jellemzték. Ez a békés együttműködés, amely a nagy A. C. ülésén meggyilatkozott, nem annyit jelent, hogy a pártirányzatok és világtörvényességi különbségek teljesen eliminálódtak volna a Cionista Szervezeten belül, — ez a fejlődés szempontjából nem is volna kívánatos, — hanem jelenti azt az örömdetes tényt, hogy a palesztinai államépítés mai kritikus gazdasági helyzetében az összes pártok és pártirányzatok felfogták azt a súlyos felelősséget, amely az egész zsidó néppel szemben rájuk hárult és félretette minden pártirányzati nézeteltérést, az abszolút cionista munkában egyesültek.

Az Akciónskomité tanácskozási előrehaladást jelentenek úgy a Palesztina-munkában, valamint a cionista mozgalomban. A cionista politika nyilgyenes irányban halad abban az irányban, amely az elmúlt periódusban tökéletesen bevált addig is és amelyen az általános megérzés szerint a jövőben is haladni kell. Ebben az egyenes politikai irányban súlyos helyet foglalnak el azok az önértékes és gerinces követelések, amelyeket a Cionista Világszervezet az egész zsidó nép képviseletében a mandatárius hatalommal szemben most már minden tártózkodás nélkül állít fel és hangot, mert támaszkodva a Népszövetség elismerésére, amely a zsidó nép jogát Palesztinára elismerte, továbbá a saját megszervezett népi erjének teljes tudatában, de mindenképp azokra a nagy gyarmatosító eredményekre hivatkozva, amelyeket a mai napig elértünk Palesztinában, a Cionista Világszervezet olyan komoly berendezkedést követel a mandatárius hatalomtól Palesztinában, amely nemcsak hogy kedvező legyen, hanem pozitív ténykedéssel is segédkezzen nyújtson a palesztinai zsidó állam mennél hamarabb való berendezkedésére. Természetes, hogy ezeket a követeléseket csak hosszú és barátságos és semmiféle, momentán konstellációval megzavarai nem engedett diplomáciai tárgyalások révén érhetjük el és az Akciónskomité ülésén elhangzott jelentésekben a cionista közvélemény örömmel értesülhetett arról, hogy ezek a diplomáciai tárgyalások és politikai megbeszélések állandó folyamatban vannak. A Cionista Világszervezet vezetősége és a vezetőség élén Chaim Weizmann állandó kontaktusban van az angol kormánykörökkel és ennek az állandó kontaktusnak halovány eredményei már manspág is kontaktálhatók a palesztinai zsidó államépítés munkájának előrehaladásában.

Azonban bármennyire is fontosak a diplomáciai tárgyalások, bizonyos az, hogy a leg-hatékonyabb hatalmi eszköz a zsidó nép kezében az a praktikus munka, amelyet Palesztinában végez és így előszörban Palesztinának zsidó gyarmatosítása. Az Akciónskomité tisztában volt ezzel és a legközelebbi jövőndő költségvetését ennek megfelelően is állapította meg. A helyzet mai állapotának és a jövőndő munkának legiszatáb k'pét az a felszólítás adja, amelyet a Világszervezet elnöke, Chaim Weizmann az Akciónskomité ülésének rezumében képen tett közzé és amelyből a legtisztábban látható meg az Akciónskomité tanácskozásainak

végülentül nagy fontossága és súlyossága. A Cionista Világszervezet, — mondja Weizmann a felhívásban — tudatában van annak a felelősségnek, amelyet magára vállalt a zsidó nemzeti otthon felépítésével és ennek megfelelően olyan munkabudget t állapított meg a legközelebbi jövőre, amely Palesztinát abba a helyzetbe hozza, hogy a jelenlegi pillanatnyi krízist sikeresen legyőzze. Az utolsó esztendő súlyos viszonyai nem valami legyőzhetetlen akadályoknak voltak a következményei, amelyek talán az ország természeti körülményeiben, vagy a zsidó bevándorlás lényegében lettek volna. Hanem sokkal inkább a Keren Hájjeszód kevés bevételeiben, valamint a Keren Kajem'sh anyagi erjének csekélységében keresendők.

A jelen pillanatban az a feladat áll előttünk, hogy a legközelebbi tíz esztendőben évenként legalább 30.000 zsidó bevándorlót vigyünk Palesztinába. Az a munka és azok az eredmények, amelyeket a Balfour-deklaráció elhangzása után elértünk, azt bizonyítják, hogy az évi 30.000 bevándorló leteleptése és gyökeres cressztése Palesztina földjén nem tartozik a lehetetlenségek birodalmába. Ezt a célt el tudjuk érni, ha csak megvannak rá az elegendő eszközök. Erre mindenképp föld szükséges. Másodsorban egy megfelelő gyarmatosító alap, harmadsorban hitellehetőségek, negyedsorban a kulturális munka lehetőségeinek megteremtése, végül megfelelő jogvédelem és népegészség.

Az Akciónskomité éppen ezért felhívja a Cionista Világszervezetben egyesült egész zsidóságot, hogy az 1926—27. esztendőre kétmillió font költségvetést állítson rendelkezésére, amely összeg földvásárlásra, mezőgazdasági településekre, bevándorlásra, munkakalkaimak teremtésére a szükséges hitellehetőségek megteremtésére fordíttassék. Az Akciónskomité felhívja mindazokat, akik a zsidó nemzeti otthon felépítésében lelkük szerint részt kívánnak venni, hogy minden energiájukat fordítsák arra, hogy a privát tőke rezervoárjait megnyissák a palesztinai államépítés beruházódására.

Az a kétmillió font, amelyet mi a zsidó néptől követelünk, a zsidó államépítés legközelebbi céljaira a következő költségvetési tételek szerint oszlanak meg az egyes államépítési ágazatokban:

Földvásárlásra	500 000 font
Mezőgazdasági településekre	500 000 "
Hitelintézetek teremtésére	300.000 "
Technikai vállalkozások támogatására	100.000 "
Egészségügyi berendezkedésekre	200.000 "
Iskola- és nevelésügyre	150 000 "
Vallástügyi berendezkedésekre	50 000 "
Építési munkálatokra	100 000 "
Egyéb kisebb kiadásokra	100 000 font

Végösszegeben 2,000.000 font

Ez a költségvetés a Cionista Világszervezetnek a legközelebbi évre szóló legzűszkesebb kiadásait fedezi csak. Az utóbi években sikerült a zsidó nép szunnyadó lelkiismeretét bizonyos mértékig felébreszteni. A zsidók a világ minden táján megkezdették az államépítő alapok érdekében való munkát. Azonban ezidőig még a nemzeti megváltásunknak csak küszöbén állunk. Súlycsabb erőfeszítésekre van szükség, mint mindaz, amit eddig tettünk. Minden erőnket mozgósítani kell, egy zsidónak sem szabad visszavonnia magát a köteleesség teljesítése alól, hogy a maga hozzájárulását beszovalgáltassa az

államépítésre. De ezeknek az összegeknek legnagyobb része azokból az államokból kell, hogy jöjjön, amelyeknek zsidósága a jólét áldásait élvezi. Az eddigi eredmények tudtában a Cionista Világszervezet teljes bizalommal megy eddig megkezdett útján és a rájuk következő évben erejének megsokszorozódását reméli az összes cionista csoportok odaadó együttműködésével és a zsidó nép minden rétegének nagyszíntű áldozatkészségét.

Igy hangzik a Cionista Szervezet elnökének felhívása a zsidó néphez. Ehhez a felhíváshoz nekünk, cionistáknak, de a zsidó nép minden fiának is bármely pártfornalathoz tartozzék, semmi hozzátennivalónk nincs, mert ez a felhívás nem egy embernek a szava, hanem a zsidó nép lelkiismeretének megnyilatkozása.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Pirandello regényét ír az új Ádám és Éváról

Pirandello, a világhírű olasz színműíró rendkívül érdekes regényen dolgozik ebben a pillanatban. A regény még nincs egészen kész, de intim baráti társaságban Pirandello már elbeszélte annak tartalmát. A regényben arról van szó, hogy valaki, aki évszázadokig bolyong a világűrben, egyszerre engedélyt kap az Isten-től, hogy a földön újra megjelenhessen. Amikor ismét a földre érkezik, legnagyobb meglepetésére azt látja, hogy távoítása alatt itt minden élet kihalt. Hosszas keresés után végre egy emberpárra akad, az egyetlenre, amely a földön megmaradt. A férfi angol, a nő pedig spanyol. Ez az emberpár felismerte az őt a nagy hivatást, amely rájuk vár és több gyermeknek adott életet, hogy ezáltal a földet újra benépesítsék. Amikor a gyermekek már nőni kezdenek, a szülők meg akarják őket ismertetni a régi civilizációval. Az egyik fiút a görög-latin műveltség szellemében nevelik, a másikat a kínai költészet és tudomány titkaiba avatják be, az egyik leány pedig arab-ind szellemben nő fel. A szülők boldogok és azt remélik, hogy sikerül feltámasztani a régi civilizációt. De nagy csalódás éri őket. A gyermekek nem sok érdeklődést tanúsítanak a régi kultúra iránt és sokkal inkább érdekli őket az, hogy hogyan lehet megfogni a halat, elajteni a vadat, harcolni az ellenséggel, kunyhót építeni és eleséget szerezni. Pirandello azt akarja ezzel mutatni, hogy minden új ember, aki erre a világra születik, legelőször kell hogy kezdje az életet. A földön maradt emberpár nem a jövődőt, hanem a múltat látja viszont a gyermekekben, saját őseiket, Ádámot és Évát. A szerző még nem tudja, hogyan fejezze be a regényt, amely még nincs egészen kész, de valószínűleg meg fogja őlni az utókat a gyermekekkel. Az olasz könyvpiacra, de a külföldön is nagy érdeklődéssel várják Pirandello nagyszabású alkotását.

KISS JÓZSEF: JOKLI. (Budapest 1926.) „Jokli” Kiss Józsefnek, a hírneves zsidó póstának egyetlen hosszabb lélegzetű és zsidó tárgyú prózai műve. A ma már megszokottá vált nagyképi és reklámtól hangos irodalom mellett szinte jóleső érzéssel vesszük kezünkbe Kiss József regényét és szívünk minden melegével együtt érzünk Joklival, az ütött-kopott zsidó házalóval. Egyszerű történet, mindennapi történet és mégis az író tollára kívánczok. Jokli egy „hánytvetett, faragatlan, vaskos orru, pihés, megtépett százesztendő házaló zsidó, vagy kilenc tíz sváb falunak divatterjesztő orákuluma, rézgyűrű — kláris — és pirosító szállítója”. Jokli halála áll a cselekmény homlokterében, mert a falu böles kupaktanácsa nem tudja eldönteni, hogy Joklit, aki egész életében soha sem „lakott”, hanem mindig csak „tartózkodott”, hová temessék. Kiss József megható effektusokkal és markáns erővel jellemzi a talpig becsületes, de ravasz üzletember zsidó házalót és alkalmat nyújt önmagának arra, hogy a régi magyar faluk közigazgatási szerveit, mint Szepi bírót, Kackiás Máté közgyűmöt, a kupaktanács egyetlen szál oppozícióját, Csámpás kisbíró és Schreiter Flóriánt, a tudós patikust bemutassa. Az elbeszélés stílusa eleven és színes és mindenben hozzásimul a

könyvnyelvéhez és egyszerű témához. A könyv megrendelhető az Uj Kelet könyv-osztályában.

WILDE OSZKÁR KIADATLAN MÉSÉJE. A Mercure de France új számában Henry D. Davray, Wilde Oszkár személyes ismerőse az angol költő több meséjét közli, amelyet eddig sehol sem tettek közzé, ama egyszerű oknál fogva, mert Wilde sohasem írta le őket. Párisi számúzetése alatt a kávéházban, vendéglőben mesélgette el francia barátainak, francia nyelven. Állítólag előadása sokkal költőibb, tökéletesebb volt, mint írása, melyet nagyon is sokáig szépítgetett és nem egyszer ötletekkel cifrázott, úgy, hogy a mese egyszerűsége elveszett.

Egyik firom meséje, melynek címe a Költő, így szól:

— Volt egyszer egy ember, nagyon szereték a falujában, mert meséket mesélt. Reggelente elment a faluból s mikor estére kelve visszatért, a falusiak, kik egész nap munkában törődtek, köréje gyülekeztek, így szóltak hozzá: — Hát mesélj nekünk. Mit láttál ma?

— Ő pedig mesélt:

— Láttam az erdőben egy faunt, aki fuvolázott és a kis erdei tündérek kórtáncot lejtettek a muzsikájára.

Rába Dezső visszavonta a Bethlen ellen tett törvénytörési vallomását

Teleky gróf inspirálta, hogy a felelősséget a kormányra hárítsa. A frankpör táblai tárgyalásának első szencziója

(Budapest, augusztus 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A frankpör mai tárgyalásán a törvénytörési iratok ismertetésének befejezése után Gado István elnök szükségesnek tartotta a vádlottak egyrésztének kihallgatásával a bizonyítás kiélezését. „Szükségesnek tartom, — mondotta az elnök — hogy a Nádosy és Gerő közötti ellentétet tisztázódjanak. Felszólítom tehát Nádosy, nyilatkozzék, hogyan volt, hol és hányszor történt találkozása Gerővel. Igaz e, hogy ő bátorította Gerőt a pénzhamisításban való részvételre?”

Nádosy előadja, hogy Gerővel gróf Teleki lakásán találkozott.

— Azért mentem el Telekihez, — mondotta Nádosy — hogy Gerőt bemutassam Windischgrätznek. Telekitől értesültem, hogy már közölte a közlendőket Gerővel. Az autóban beszélgettem Gerővel és megmondtam, mi lesz a kötelessége. Felhívtam a figyelmét arra, hogy hazafias akcióról van szó, majd bemutattam a hercegnek, aki megismételte Gerő előtt, hogy miről van szó. Gerővel ezután nem érintkeztem csak egyszer, amikor azt mondotta ne-

357 leírt gyapju női mellényt, minden árért női harisnyát, rendkívül olcsón gyermekharisnyát árusít Sipos, Cal. Reg. Ferdinand 8.

— Mesélj még, mit láttál? faggatták az emberek.

— Mikor a tenger partjára érkeztem, láttam három habléányt, aki a hullámok taraján ült és aranyfésűvel fésülte zöld haját.

Es az emberek szerették őt, mert meséket mesélt nekik.

Egy reggel, mint minden reggel, elment a faluból, de mikor a tenger partjára érkeztem, egyszerre megpillantotta a három habléányt, ki a hullámok taraján ült s arany fésűvel fésülte zöld haját. Es amint tovább mendegélt, látta, hogy az erdőből kijön egy faun, fuvolázik és a kis erdei tündérek kórtáncot lejtettek...

E en az estén hazament falujába, a falusiak kérdezték őt, mint minden estén:

— Hát mesélj nekünk. Mit láttál?

— Ő ezt felelte:

— Nem láttam semmit.

kem, hogy Teleki megtiltotta neki az akcióban való részvételt. Erre én azt feleltem, hogy mindenki cselekedjék lelkiismerete szerint. Én azt akartam, hogy ebben az akcióban mindenki szabad elhatározásából vegyen részt.

Rába Dezső az elnök felszólítására kijelenti, hogy teljes egészében visszavonja a törvénytörési elotti tett vallomását.

Gado elnök: Kinek a szuggerálására tette meg vallomását a törvénytörésben és miért állott azoknak az oldalára, akik mindenképpen a kormányban akartak bűnbakot látni?

Rába: Vádomban és gróf Telekin kívül senkivel sem érintkeztem. Kijelentem, hogy Teleki szuggerálására vádoltam meg egyes funkcionáriusokat.

Elnök: Figyelmeztetem Öt, hogy kijelentéseiből súlyos perrel támadhatják meg.

Rába: Megmaradok vallomásom mellett.

A fenti párbád után Rába Dezső hosszúságú kihallgatása alatt visszavonja, amit a törvénytörési tárgyaláson Bethlenről, Rakovszki belügyminiszterről, Zdravetz püspökről, gróf Telekiről, Szörtesiről és Baross Gáborról vallott.

„Az előirányzott összeg elfogyott”

Megint nem lett semmi a déva-brádi vasutvonalból

(Déva, aug. 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A különös szempontoktól, családi és egyéni érdekektől irányított kisvárosi közigazgatás áldozatainak szomorú példája Déva városa. Ezt a várost földrajzi fekvése és környezete igazán jobb sorsra szánta, de nekilendülésében mindig elbűvölt az egészen szűk szemszögből mért rendelkezések és intézkedések. Körülbelül harminc évvel ezelőtt fontos vasuti gócponttá akarták kiépíteni Dévát, de a város csendes szerető dicsentri hivatalnokai vétőt kiáltottak azzal, hogy ha Déva vasuti centrum lenne, tulságosan sok volna a zaj és a füst.

Igy került az államvasutak vagonjavító nagyműhelye a tíz kilométer távolságra fekvő Piskitelépre és ide építették ki a petrosényi vasutvonalat, amely a zsilvölgyi szénbányákat köti össze a fővonalal. Ide került a vajdahunyadi vonal végállomása is, amely az ország legnagyobb vasgyárát létesített kapcsolatot. A nagy forgalmat lebonyolító Lugos—Hia-vonalat, amelynek végállomása mindössze husz kilométernyire van Dévától, minden józan logika ellenére meg sem kísérelték Dévát kiépíteni. Így maradt Déva teljesen elszigetelten a kisvárosi csendben, míg a sorsra által favorizált környező falvak, amelyeket zsúfolt vonatok szelnek keresztül, az idegenforgalom következtében rohamos fejlődésnek indultak.

Husz év óta kiérő reménység Déva lakosságá-

nak a déva-brádi vasutvonal kiépítése. A negyven kilométer, amely a megye székhelyét a Brád—Gurabánya—Boica aranybányavidéktől elválasztja, husz év óta nem volt közlekedési szempontból áthidalható. Husz év óta méricskélk a Déva és Brád között kanyargó negyven kilométert, de a méricskélésből sehog sem akarnak megszűlni a sínek. Alig egy éve újabb eljötték a mérnökök és a colstokok és mérőszalagok újra megkezdék hagyományos munkájukat. Ez még „liberális” munka volt és egy ugyanakkor megtartott liberális nagygyűlésen büszkén hirdette az egyik szónok, hogy ime a liberális kormány munkája megteremtí a dévai közönség évtizedes óhaját és kiépül a Déva és Brád között kanyargó negyven kilométeres vasut.

Alig egy éve és a colstokok újra elfoglalták helyüket a zakkó-öltöny belső szobában, a mérőszalagok pedig karikájukban szaladtak vissza. A Brádtól Fázestig vezető vonalon befejeződött a mérnökök munkája, mert mint a hivatalos jelentés mondja: „az előzetes munkákra előirányzott összeg elfogyott és újabb előirányzásra intézkedés nem történt”. Hatvanezer lej kell ahhoz, hogy még a hátralévő utat Fázestől Déváiig is felméricskéljék, de egyelőre — nincs újabb intézkedés. Így marad meg továbbra is óhajnak a dévai közönség huzavona vágya, ha csak Déva város miniszter képviselője nem fogja ezt az a régóta huzódó ügyet kezébe venni. (ki.)

Az olasz

Európa pol az olasz Mussoma az olasz in véggyal szeretn Adria-tenger m

A nyugbata közl viasly me jelennek me e irodáitan folyik kérdés már cu keresztül az ol mással szembe glát vásárolta

Egész Afrk állt ellen az eu néger köz'área protektorátusa Abesszinia, mel előnyomú ang visza. E két á szákmánya lett franciák és spa

Olaszország súlyos veszégre Aróta soksor most ugy látsz

Jellemez az az eljárás, am nevezett európa demokrácia a l megatartásában, nzi ennek az melyet ez, mint diplomácia fegy tásokkal és tilt

A farkas és Az olasz farkas Abesszinia cöc hódító szándéka türeget, hogy is. Abesszinia a határos Eritrea Szomali olasz melyek eddig a és az anyaország r l el a tenger

Abesszinia e Addisz-Ababától, jébe visz. Ennek lére egyezmény ország között, l letének sértheték gunk, hogy Ab nem tocsátkozn nélküli.

A titkos dip meg magát. A Franciaország k sné kal, hogy volna, hogy ezen nösen támogatja vasuti vonal ép Abesszinián kere kötné össze egy forrásvidékének, sitotta más euró

Tehát ma, a nyit hangoztatot roz egy harmad még csak meg ban teljesen me amelynek közvé zik a mellőzvé

De megz l A Népszövetség közl jegyzéket l adokolatlannak olasz gyarmatna nem olyanok, na bad olasz tranzit országot, hogy kereskedelmi vá

A leg'olsó mány most vála Fölöslegesenek angol-olasz egye s nem érinti A

Nem tudom, mezik az állam V:jjon túrné e

Abesszinia

Az olasz gyarmatpolitika útja

Európa politikai szempontjából a német Vilmos után az olasz Mussolini a hőstenor. Ő személyesíti meg az olasz imperialista akaratot, mely leplezetlen vágygal szeretné elnyelni a fél Balkánt, hogy az Adriai-tenger mindkét partját olaszá tegye.

A nyughatatlan fascista vezér most új nemzetközi versély magyát hinti el. Még csak rövid hírek jelennek meg a világsajtóban, még a Népszövetség irodáiban folyik az aktabábor, de az abessziniai kérdés már európai szélesedik ki. Abesszinian keresztül az olasz és francia érdekek kerültek egymással szembe a Olaszország mögé Mussolini Angliát vásárolta meg pártfogónak.

Egész Afrikában máig csak két független állam állt ellen az európai gyarmatosítóknak: Liberia, a néger község, melytől az Egyesült Államok protektorátusa tartotta vissza Európát, a másik Abesszinia, mely a múlt század utolsó évtizedében előnyomuló angolokat és olaszokat fegyverrel verto vissza. E két államon kívül egész Afrika Európa szákmanya lett, Marokkó sorsát is megpecsételték a franciák és spanyolok.

Olaszország máig sem felejtette el az 1896-os súlyos vereséget, melyet Abessziniától szenvedett. Aóta sokszor kísértett a revanche eszméje, mely most úgy látszik Mussoliniban talál megvalósítóra.

Jellemző az imperializmus kártyakeverésére az az eljárás, amelyben Abessziniát részesíti. Ha úgynevezett európai civilizált állam volna, az európai demokrácia a legdarvált jogértései látna Olaszország megatartásában, így azonban csődös nyugalommal nizi ennek az „Exotikus“ államaak a küzdelmét, melyet ez, mint a Népszövetség tagja, az európai diplomácia fegyvereivel harcol végig: jegyzékváltásokkal és tiltakozásokkal.

A farkas és a bárány meséje elevenedik meg. Az olasz farkas az abessziniai bárányra feni a fogát. Abesszinia csöndben éli függetlenségét, semmiféle hódító szándékai nincsenek, csak Olaszország keres ürügyet, hogy beléköthessen. Úgy látszik, sikerül is. Abesszinia egész vétkes az, hogy északra a határos Eritrea olasz gyarmattal, délkeletre pedig Szomali olasz fenhatóság alatt álló területével, melyek eddig a tengeren közlekedtek egymással és az anyaországgal. A két olasz gyarmat közt terel a tengerparton francia és angol Szomali.

Abesszinia egyetlen vasúti vonala fővárosától, Addisz-Abebatól, a francia Szomali Dsbu-i kikötőjéig vezet. Ennek a vasútnak az építéséről jött létre egyezmény Anglia, Franciaország és Olaszország között, hogy garantálják Abesszinia területének sérthetlenségét, másfelől kötelezték magukat, hogy Abesszinian semmiféle vállalkozásba nem bocsátkoznak egyaránt előzetes hozzájárulása nélkül.

A titkos diplomácia azonban sohasem tagadja meg magát. A múlt év végén Olaszország és Anglia Franciaország kihagyásával egyezményt kötöttek anélkül, hogy Abesszinia hozzájárulását kikérték volna, hogy ezen államban egymás akcióit kölcsönösen támogatják. Nevezetesen Olaszország egy vasúti vonal építését kötötte ki magának, mely Abesszinián keresztül eritreai és szomali gyarmatát közné össze egymással, Anglia viszont a két Nílus forrásvidékének, a Tana-tónak, kihasználását biztosította más európai államokkal szemben.

Tehát ma, a népjogok és az örendelkezés any nyit hangoztatott korszakában két állam úgy határoz egy harmadik sorsáról, hogy annak véleményét még csak meg sem kérdik és az osztzkodás hevében teljesen megelégednek régi szerződő társukról, amelynek közvéleménye most hangoz szóval tiltakozik a mellőzés miatt.

De megzalt az érdekeit fél is: Abesszinia. A Népszövetséghez, melynek 1923 óta tagja, tiltakozó jegyzéket intézett az olasz vasúti tervek ellen. Indokolatlanul tartja a vasútipítést. Sem a két olasz gyarmatnak, sem Abessziniának szakszerveletei nem olyanok, melyek megengedhetővé tennék a szabad olasz tranzitot. Nyíltan meggyanúsítja Olaszországot, hogy politikai, különösen hódító céljait kereskedelmi vállalkozás formájába burkolja.

A legutolsó római hírek szerint az olasz kormány most válaszolt Abesszinia tiltakozó jegyzékére. Felőlegességeknek itéli ennek aggodalmait, mert az angol-olasz egyezmény szigorúan gazdasági jellegű és nem érinti Abesszinia függetlenségét. (!)

Nem tudom, az olasz közjogászok hogyan értelmezik az államok szabadságát és szuverenitását. Vágyon tűrné e Olaszország, hogy Németország vasúti

vonalat vezessen testén keresztül az Adriához? S úgy látszik, nem sikerült megnyugtani a felzudult és féltékeny francia közvéleményt sem. A vasut nem csak gazdasági célokat szolgál. Kitűnően alkalmas csapatok szállítására és hadműveletek segítésére s Mussolini nem hiába küldi hadihajóit és csapatait Eritreába. S Anglia sem hiába végez csapatmozdulatokat Angol-Szudanban.

A Népszövetség akár az abessziniai tiltakozásnak ad helyet, akár az olasz kimagyarázkodásnak,

csak az egyik félnek szolgáltat igazságot, a másik fegyvereit fogja csörtetni.

A nemzetközi jogi konferenciák és a páneurópai mozgalom idején kilágitóhetetlen ambicióju diplomaták veszélyeztetik a nehezen szerzett s könnyen felboruló békét. Az elszegényedett, Amerikából kiszorult s Ázsiából most kiszoruló Európa Afrikában keres kárpótlást s az afrikai függetlenség utolsó szigetét, Abessziniát most fenyegeti elnyeléssel az európai áradat.

Ligeti Sándor

Averescu személyesen kezdi meg a román-olasz szövetségi tárgyalásokat

A szerződés aláírása után az olasz tőke bevonul a romániai iparba

(Bucuresti Bukarest, augusztus 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A román francia szerződés publikálásával egyidejűleg diplomáciai forrásból az Uj Kelet is közölte fentartással azt a hírt, hogy aláírták a román-olasz szerződést. Ez a hír korainak bizonyult. A román-olasz szerződés tárgyalásai a miniszterelnökhöz közelálló diplomáciai körök szerint csak a legközelebbi időben indulnak meg Averescu tábornok személyes vezetésével. Ha a tárgyalások sikerülnek, úgy Averescu suli kurájának befejeztével ala is írja a szerződést, amelynek szövege hasonlós lesz a román francia egyezményével. A szerződés garantálni fogja Románia jelenlegi területi épségét. Az egyezmény aláírása után a román kormány több millió lej kölcsönt venne fel Olaszországban az olasz tőke közvetítésével és az amerikai tőke támogatásával. Olaszország a szerződés és a kölcsön után élénk részt fog venni Románia iparvállalataiban is.

Hír szerint Olaszországból a miniszterelnök Párisba és Londonba utazik, ahol jelenleg a CFR kölcsönéről folynak tárgyalások.

Mária királyné is megjelenik szindarabjának pozsonyi premierjén

Nedbal Oszkár érdekes nyilatkozata a Titok-hercegnő ballet-pantomim szövegkönyvéről

(Cluj-Ro'ossvár, augusztus 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egyik legutóbbi számában megírta az Uj Kelet, hogy Nedbal Oszkár, a pozsonyi Szlovák Nemzeti Színház igazgatója új balletet komponált, amelynek a szövegét Mária román királynő írta. A régebbi műveivel világ híre szert tett mesternek ez az új műve már emiatt is szenzációszámba megy. Nedbal Oszkár az egyik pozsonyi lap munkatársa előtt a következő érdekes kijelentéseket tette legújabb kompozíciójáról:

— Az új ballet szövegét csakugyan Mária királynő írta. Ha pontos akarok lenni, akkor természetesen nem szabad szövegről, vagy librettóról beszélnem, mert hiszen balletről lévén szó, nem szöveg, hanem *szület* a cselekményt aláfestő irodalmi mű hivatalos neve. Ha pedig egészen szabatos akarok lenni, akkor is azt kell mondanom, hogy ezuttal nem szigorúan vett balletet, hanem balletpantomimot írtam, amelynek époly érthető, a dramaturgia szabályainak megfelelően cselekménye van, mint bármely más színpadi műnek.

— Hogyan juthat az ember királynői librettistához? — Semmi sem egyszerűbb. Lássam, nekem már olyan szerencsém van, hogy az első librettistámból, Novák barátomból miniszter lett, a második mindjárt egy királynő és ha a színházi rossz nyelvekre hallgatnék, magam is elbűnöm, hogy a harmadik már csak maga a római pápa lehet.

— De tréfán kívül magam sem igen tudom, hogy történet a dolog. Még 1923-ban kezdődött az egész história és meilésleg szólva, Európa valamennyi riportere „lecsuszott“ róla. Ebben az évben ugyanis néhány koncertet dirigáltam Romániában és természetesen Bukarestet sem kerültem el. Ott részesültem abban a megiszteltetésben, hogy Mária királynő majdnem minden koncerten jelen volt. Később egy kamarazene estélyen zongoráztam a királyi palotában, főképp Dvorzákot, Smetanát és a magam szerény termékeiből is egy keveset. A királynőnek annyira megtetszett a játékom, hogy teára invitált a Bukaresttől nem messze fekvő nyári kastélyba és itt vallotta — egy eleven királynőtől alig várt szerénységgel — hogy volna valamije, aminek én talán hasznát tudnám venni. Ezzel egy sajtómaga költötte román mese angol nyelvű kéziratát nyújtotta át nekem. A kézirat annyira megnyerte tetszésemet, hogy nyomban hozzáfogtam a megzenésítéshez, de mivel közben Pozsonyba kerültem.

csak most a nyáron tudtam befejezni a balletet.

— Ha érdekli, a meséről is, amely reid kívül poétikus, elmondhatok egyet-mást. A pantomim címe: „Taina“. Ez a Taina egy mesebeli román hercegnő neve és magyarul talán „Titok hercegnőnek“ lehetne nevezni. Titok hercegnő Kraj királynak a leánya. Magyarul Oszágbíró király lehetne a neve. Az öreg királynak három leánya van, akik közül Titok hercegnő a legfiatalabb. A hercegnőnek van egy gyerekkori játszótárs, aki cigan, de nem a legközelebbi, sbb fajtából, hanem olyan udvari zenészféle és kitűnő hegedűs. Titok hercegnő és a hegedűs között gyöngéd szerelem fonódik. Oszágbíró király nem törődik a fiatalokkal, hanem legidősebb leányát az Északi hercegnek, a középsőt a Déli hercegnek, Titok hercegnő pedig a Keleti hercegnek igéri oda. A mese a hercegnő és az udvari muzikus boldogtalan szerelmét festi és sjaos, tragikusan végződik. Csak az utolsó jelenet, amely a két lélek egyesülését szimbolizálja, hoz békét és megnyugvást.

Ennél többet a világról sem mond Nedbal, aki mosolyogva tér ki az ostrom elől:

— Meg kell értenie, hogy az üzlet elvégre mégis csak üzlet. Szigorúan véve, ennyit sem lett volna szabad mondanom. Eppen most tárgyalok a kiadókkal és valószínű, hogy egy bécsi cég kiadásában fog a pantomim megjelenni. Pozsonyban a tavasszal színpadra kerül, öreg barátom, Vicsusi rendezésében. Magától értetődik, hogy a premieren nemcsak a komponistának, hanem a szövegkönyv írójának is jelen kell lennie. Még fogom hívti tehát a királynőt és bizonyára veszem, hogy nem fog elutasító választ adni.

Kérje

mindenhol Dreher-Haggenmacher
sörgyártmányait!

Márciusi világos

Dacia extra special.

Bavaria dupla maláta.

Ruhája molymentesse válik, ha Czinknél festtet, tisztított.

Kettős szerelmi tragédia a kolozsvári Királyvölgyben

Osvada kolozsvári polgármester-helyettes unokaöccse agyonlőtt egy kolozsvári urilányt, azután önmagát ölte meg

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bulcus Juon, monostori juhászbojtár ma délelben felkanyarodott nyájával a gazdasági akadémia mögött a városi legelők felé. Amikor a Királyvölgybe ért, szokás szerint megpihent a nyáj és a bojtár is. Két percig sem pihent a nyáj, amikor Bulcus ijedt segítségkéréssel zavarja fel a környék csendjét. Alig néhány lépésnyire a megállapodott nyájól, egy szelídhalású dombon, ahol sem bokor, sem fa nem ad menedéket szabadon, kint a perzselő napon egy jól öltözött fiatal fiú és egy fiatal leány véres holttestek feküdt egymás mellett. A juhászbojtár, aki első rémületében nem mert a hullákhoz közeledni, egyre sürűbben kiáltott segítségért, míg a rémült kiáltások zajára futólépésben jött a gazdasági akadémia felől néhány ember, elől Osvada Emil, az akadémia adminisztrátora, mögötte néhány intézeti szolgál.

„Hiszen ez az én fiam!”

Az ujonnan érkezők szeméi elé borzalmas látvány tárult. Arcborulva feküdt egymás mellett a két holttest, mögöttük a kilőtt revolver s mindkét szerencsétlen áldozat fejét felismerhetetlenné tette a megvaladt vér. Osvada Emil, a gazdasági akadémia adminisztrátora intézkedni kezdett. Ulasította embereit, hogy nyomban értesítsék a hatóságokat és valami alkalmatlanság után nézett, amivel a két holttestet a városba lehessen szállítani. Az egyik szolga közelebb ment a két halotthoz, belenézett az arcukba s azután ijedten hőkent vissza.

— *Hiszen ez Bizu!* — kiáltotta rémülten.
— *Az én fiam!* — tántorodott meg Osvada Emil, aki csak akkor ismerte meg fiát, a királyvölgyi dráma szerencsétlen áldozatában.

Nyomban agnoszkálták a leányt is, Mártonffy Margitot, a fiu rendes sétapartnerét.

Két gyerek pajtásága

Osvada Emil fia, a huszonkétéves Osvada Bazil, aki joghallgató volt a kolozsvári egyetemen, gyermekkorra óta meghitt pajtása és játszótársa volt a tizennyolc éves Mártonffy Margitnak, aki a kolozsvári iparművészeti iskola növendéke volt. A leány, aki Szabó Zoltánnak, a kolozsvári Román Opera első baritonistájának mostohahuga, Szamosújváron született, de Kolozsváron nőtt fel özvegy édesanyjával és két leánytestvérével együtt a Magyar-utcában lakott. Osvada Bazil, a huszonkét éves jogász szimpatikus, megnyerő külsejű fiú volt, kollegái szerették, odahaza is jó fiúnak tartották, csak szeretett el-elmaradozni a háztól és néha a szülői házon kívül töltötte az éjszakát. A leánnyal való barátsága még gyerekkorától datálódik, amikor elválaszthatatlan jópajtások voltak.

A bukaresti szerelem

A két gyermek hosszú évekig nem látta egymást, míg tavaly Bukarestben összehozta őket a véletlen. A fiu a katonai mérnöki iskolában szolgált önkéntesi évet, a leány rokonainál járt látogatón. A bukaresti találkozó felébresztette régi emlékeiket és szerelemmé formálta át a régi gyermekpajtáságot. Azóta újra elválaszthatatlanok lettek. Hosszu délutánokon keresztül sétáltak együtt és bárhol is elnezték a szülők a gyakori találkozást, a két fiatal teremtés minden szabad idejét egymás társaságában töltötte.

A fiu szülői, hogy a fiu figyelmét studiumaira tereljék és elválasszák a leánytól, elhatározták, hogy a fiut a jövő tanévre Párisba küldik az egyetemre. Ugy látszik, hogy a fiatalok nem bírták elvisselni a válás gondolatát és ez érlelte meg szándékukat a végzetes tetterre.

Az utolsó éjszaka

Osvada Bazil, aki Kolozsvár helyettespolgármesterének, Osvada Vasillinek unokaöccse, tegnap délután fentjárt nagybátyja lakásán és egy észrevétlen pillanatban magához vette

nagybátyjának párbaj-revolverét. Tegnap este 6 óra tájban összetalálkozott Mártonffy Margitkával és sétára indultak a Királyvölgybe. Hogy mi történt közöttük ezen az utolsó sétán, az talán örök titok marad, mert az öngyilkosoknál s mi irást sem találtak.

Ugy látszik, azt akarták, hogy tragédiájukról nyomban értesüljenek a szülők, mert egy nyílt tisztáson végeztek magukkal, noha a Királyvölgy közelében sok a sűrű bokor, amely mögött talán hetekig maradhatott volna el rejtve a szerelmi dráma.

A hivatalos vizsgálat

A kettős öngyilkosság hírére Crenian Auréli, Kolozsvár rendőrprefektusa, Joan Dobau rendőrgazdátóval, Nicolae Bossie főügyészrel és dr. Joan Pop törvényszéki orvossal sőtön szállított ki a helyszínre, ahol megjelezték a hivatalos vizsgálatot. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a fiu előbb a leánnyal végzett, közvetlen közelből, a jobb szemé alatt lőtt a leányra, akivel egyetlen golyó nyomban végzett. A revolvért azután önmaga ellen

Végérvényesen visszadták a kolozsvári zsidó középiskolák nyilvánossági jogát

Uj perspektivák előtt a zsidó középiskolák

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári zsidó középiskolák évek óta vajdó problémája a mai nappal végre szerencsés megoldáshoz és nyugvópont-hoz jutott. Ismeretes, hogy Angheliescu volt közoktatásiügyi miniszter három évvel ezelőtt minden indoklás nélkül megvonta a zsidó középiskolák nyilvánossági jogát. Ez az igazságtalan és kulturelleses rendelkezés alapjában rendítette meg ezt a gyönyörű fejlődésnek indult zsidó intézményt és éveken keresztül rengeteg szenvedést okozott a kolozsvári és vidéki zsidó tanulófjúságnak, amelynek ez az iskola valóságos kulturcentrumává lett. A különböző zsidó fórumok és vezetőemberek számtalan esetben interpelláltak az iskolák nyilvánossági joga érdekében, sőt a törvényhozás házában is szóba került a kérdés, de miadaddig, amíg Angheliescu út a közoktatásiügyi miniszteri székben, minden intervenció meddő és eredménytelen maradt.

Az Averescu-kormány hivatalbélése után fokozott energiával indult meg az iskolák nyilvánossági jogáért folytatott küzdelem, amely most már több remánnyal kecsegtetett, mint a liberális uralom alatt. Goga miniszter generális rendelete, amely az összes kisbányai iskolák nyilvánossági jogát visszaadta, formai okok miatt nem volt a zsidó liceumra alkalmazható s ezért külön rendelet kibocsátását kellett kiforszírozni specialisan a kolozsvári zsidó középiskolákra vonatkozóan. Petrovici közoktatásiügyi miniszter az első pillanattól kezdve nagy megértést és jóindulatot tanultott a kérdés iránt, de ennek ellenére is folyton újabb és újabb nehézségek gödültek a kérdés végleges elintézésébe.

Az odaadó és következetes küzdelemnek azonban végül is megteremt a gyümölcse. Mai bukaresti távirat közli velünk, hogy a közoktatásiügyi minisztérium 88 131—1926. sz. rendeletével végérvényesen visszaadta a kolozsvári zsidó leány- és fiu középiskolának a nyilvánossági jogot. E nagyjelentőségű zsidó kultureseményt nem közölhetjük le anélkül, hogy ne emlékezzünk meg azokról, akik e fontos eredményt fáradhatlan munkával kiküzdötték. Ezek között elsősorban Molnár Jakab, a Tarbut volt elnöke, Adler Samuel az ort. hitközség elnöke, dr. Klein Miksa és Antal Márk követtek el igaz zsidó keletkezéstudással mindent, hogy a kolozsvári és vidéki zsidó ifjúság végre nyugodtan és eredményesen ta-

fordította és golyót röptett a jobb halántékába. A dráma körülbelül este 10 óra tájban történhetett és a két halott azóta egymás mellett feküdt ma délután két óráig, míg a juhászbojtár rájuk nem talált. A főorvos rendelkezése a két holttestet hordágyon a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, ahol fel fogják boncolni őket.

Miért nem szóltak nekem...

A borzalmas tragédia nagy fájdalmat okozott mind a két családnak. A Mártonffy-család ma a késő délutáni órákig nem is sejtette a tragédiát. Tegnap este a leány sétára készülődött, tudták, hogy rend s sétapartnerével van találkozója. Az anyjától jókedvűen búcsúzott.

— Mit gondolsz édesanyám, f-rjhez menjek hozzá? — kért tanácsot az anyjától. Majd meglátom azután, hogy milyen ember folytatta s egyetlen mozdulata sem árulta el, hogy utolsó ujjára készül.

Osvada polgármester-helyettes, amikor hírülvette a tragédiát, kétségbeesetten kiáltott fel:

— Miért nem szóltak nekem, hogy szeretik egymást, — mondotta, én összeeskettettem volna őket.

A két fiatal halott temetését Osvada polgármester-helyettes fogja intézni. Ha az ügyesség megadja az engedélyt, holnap délután helyezik örök nyugalomra őket a kolozsvári temetőben. (—)

nulhasson saját iskolájában.

A nyilvánossági jog visszaadása új perspektivákat nyit a kolozsvári zsidó középiskolák előtt. Az iskolákat tudvalevőleg az ortodox hitközség vette át és szervezte ujja a hitközség tradicionális szellemében. Már a legutóbbi érettségi eredmények — 13 diák közül mindössze egy bukott meg — mutatták, hogy a kolozsvári zsidó liceumok nívója vetekedik az ország legjobb középiskoláival is. A jövőben ez a nívó csak emelkedni fog. Csak jellemzésül említhetjük meg, hogy a következő tanévben a rendes tanári karon kívül egy egyetemi magántanár és hat egyetemi tanárság fog oktatni a zsidó liceumban. A világi tárgyakat román, a zsidó tárgyakat pedig héber nyelven fogják tanítani. A liceumok igazgatósága gondoskodik róla, hogy azok az ujonnan jelentkező növendékek, akik nem elég előhaladtok a héberben, különböző kurzusokon pótolhassák ezt. A kolozsvári zsidó liceumokba, melyekre az előjegyzések már megkezdődtek, előreláthatólag igen sok vidéki zsidó diák fog beiratkozni.

Hölgyek!

Urak!

Figyelem!

Megérkeztek az őszi gyapju divat-új-donságok a

„HELIOS“
lerakaliba (Főter No 7.)

hol az alábbi feltűnő olcsó árakban lesz kiszolgálva.

Női gyapju mellény .... Lei 375
Női gyapju divatmellény .. 475
Női gyapju poul-over 500
Férfi gyapju poul-over 550
Női gyapju kabát 700
Női gyapju divat kabát.... 800

Női és férfi keztyük, valamint harisnyák legolcsóbb bevásárlási forrás

Weisz Adolf urisزابóságát áthelyezte **Calea Regele Ferdinand 17. sz. alá**

Beis
ko
A gyan

(Bucuresti)
Kelet tudósít
h tóságok t
foganatosított
zett kémszer
fővádlottja S
ismerő vallor
alatos jutott
a menedékh
érkezett nem
mint a kéms
Stefanov jeg
tak arról, ho
jettől és men
céljaira. Néh

Mo

(Moszk)
bocsátott ki,
pénzügyi tár
hegyig ment
amerikai báz
A helyzet le
kznak, az e

R

Budap

(Cluj-Kol)
tudósítójától.)
el Kolozsvár
belügyminisz
ladással meg
ban, halálán
hívták fel a
és a kórháza
potáról érde

A hir. m
Jaz ovics Pál
kiküldött tud
pestre, hogy
potában be
komplikáció
trombózis (a
állapotát kri
az alapján a
közölte, tul
belügyminisz
pesten a hir
Rakovszky L
este felkérté
az ismert be
sát, hogy le
Bálint Prof
dult el Bud
este hét óra

Az Uj K
felkereste dr
kovszky ma
következőke
— A dé
fonálták Na
rémhírek ter
hogy ezek a
jövők a bete
sélte balaton

A magya
állott kom
alábbi saját

„Tegnap
felületes rög
normálisan
Közérzete
pulzus reg
pu zus délut
fogadta a m
kezett Sass
miniszteri tí

Beismerő vallomást tett a bukaresti kommunista kémszervezet vezére

A gyanúsítottakat átadták a II. hadtest hadbírósnak. Timotei Marin ismeretlen helyre menekült

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 17. Az Új Kelet tudósítójától.) A bukaresti közbiztonsági hatóságok tegnap újra számos letartóztatást foglaltak el néhány nappal ezelőtt leleplezett kémszervezet ügyében. A kémkedési affér fővádlottja Stefanov volt képviselő, teljes beismerő vallomást tett. A vallomás során fontos adatok jutottak a rendőrség birtokába, azokról a menedékhelyekről, amelyeken a Bukarestbe érkezett nemzetközi ágensek meghúzódtak, valamint a kémszervezet vidéki összeköttetéseiről. Stefanov jegyzeteiben pontos kimutatást találtak arról, hogy mennyi pénzt vett fel a szovjettől és mennyit fordított a romániai propaganda céljaira. Néhány hónap alatt körülbelül félmillió

lejt költött propagandára.

Megállapították, hogy Stefanov az utóbbi hónapokban hosszabb időt töltött négy erdélyi városban, Kolozsváron, Nagyváradon, Aradon és Szebenben, ahol összeköttetést tartott a harmadik internacionale propagandistáival. A rendőrség tegnap éjjel le akarta tartóztatni a szervezet másik vezérért Marin Timoteit, aki azonban megszökött, hogy keresik és ismeretlen helyre szökött.

A szigoranca részéről a nyomozást Vladimirescu inspektor vezeti, aki az eddigi letartóztatottakat a második hadtest börtönébe szállította át. A II. hadtest hadbírósnak mindnyájak ellen kémkedés címén indítja meg az eljárást.

Moszkva az angol bányászsztrájk folytatását követeli

(Moszkva, augusztus 17. Az Új Kelet tudósítójától.) A harmadik Internacionálé felhívást bocsátott ki, amelyben kijelenti, hogy az angol bányamunkásokkal szemben minden további pénzügyi támogatást hajlandó megadni, de feltétlenül elvárja a sztrájk folytatását és a későbbi harcot. Macdonald, barátjai unszolására, elhatározta, hogy nyílt levelet intéz az amerikai bányamunkásokhoz, amelyben hiú képtől adja az angol bányamunkások nyomorának. A helyzet legutóbb annyiban javult, hogy a felek a legtöbb bányaterületen hajlandóknak mutatkoznak, az egyháztejedelmek közvetítése alapján, a tárgyalások újratételére.

Rakovszky magyar belügyminiszter állapotában komplikáció állott be

Budapesten halálhírére keltették a belügyminiszternek. Steiner professor nyilatkozott az Új Keletnek a beállott komplikációról

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 17. Az Új Kelet tudósítójától.) Kedden délután az a hír terjedt el Kolozsváron, hogy Rakovszky Iván magyar belügyminiszter, akit tudvalegőleg vakbélgyulladásal megoperáltak a Vörös Kereszt-kórházban, halálán van. Nagyváradról is több ízben hívták fel a kolozsvári lapok szerkesztőseit és a kórházat, ahol Rakovszky egészségi állapotáról érdeklődtek.

A hír, mint értesülünk, onnan eredt, hogy Jazovics Pál hírlapíró, az „Az Est” Kolozsvárra kiküldött tudósítója hétfőn azt táviratozta Budapestre, hogy Rakovszky belügyminiszter állapotában betegségének tizenegyedik napján komplikáció állott be. A miniszter egyik lábán trombozisz (vérmegalyadás) keletkezett, ami állapotát kritikussá tette. Ennek a táviratnak az alapján az „Az Est” rendkívüli kiadásban közölte, tulozva a tényeket, hogy a magyar belügyminiszter halálos veszélyben forog. Budapestben a hír nagy izgalmat keltett, különösen Rakovszky hozzátartozóinál, akik még hétfőn este felkérték dr. Bálint Rezső egyetemi tanárt, az ismert belgyógyászt, a család régi háziorvosát, hogy lehetőleg azonnal utazzék Kolozsvárra. Bálint professor a keddi reggeli expresszsel indult el Budapestről és Nagyváradon keresztül, este hét óra után Kolozsvárra érkezett.

Az Új Kelet munkatársa az esti órákban felkereste dr. Steiner Pál professzort, aki Rakovszky magyar belügyminiszter állapotáról a következőket mondotta:

— A délután folyamán nekünk is telefonáltak Nagyváradról, hogy Budapestben milyen rémhírek terjedtek el. Mondanom sem kell, hogy ezek a hírek komolytalanok. Épen most jövök a betegről, aki vidám uti élményeit mesélte balatoni nyaralásáról.

A magyar belügyminiszter állapotában beállott komplikációról Steiner professor az alábbi sajtóközlemény irrt bulletint adta ki:

„Tegnap reggel a ballábszár visszereiben felületes rögösödés mutatkozott, amely lábszár normálisan is három centiméterrel vastagabb. Közérzete kielégítő. Hőmérsék reggel 36,9, pulzus reggel 78. Hőmérsék délután 37,5, pulzus délután 86. Délután 5 órakor Rakovszky fogadta a magyar belügyminisztériumól leérkezett Sass miniszteri tanácsost és Ruttkay miniszteri titkárt, akikkel reszort ügyeket tár-

galt. A sebgyógyulás zavartalan, másodnaponta kötözés. Háziorvosa, dr. Bálint Rezső belgyógyász-professor ma este megérkezett.”

„A visszerben mutatkozó rögösödés egyik okozóját Steiner professor abban látja, hogy Rakovszky belügyminiszter mostani romániai utazása alkalmával Budapestről egészen a határmenti Geszt községig lóháton tette meg az utat, ami a nagy távolságot tekintve, kimerítette. Ennek reakciójaképpen jelentkezett a trombozisz. Rakovszky belügyminiszter egyébként harminc napon belül teljesen felépül betegségéből.”

* Palesztínába készül? Akkor már most rendelje meg a legújabb magyarul kiadott Palesztina-Egyiptom Utmutatót (Benedekert) az Új Kelet könyvosztályánál. Ára vászonkötésben, 200 lej.

Fényképészek,
Amateurök!

Fényképezési cikkeiket a legolcsóbban

Bernát

papirosáruházában,

Plata Unirii 29 szám alatt [Laydakukrészda mellett] szerezhetik be.

Lemezeket kidolgozunk. — A világhírű Angol Imperial lemezek gyári lerakata.

Hess

mérlege

minőségi munka

Hess Victor, Sibiu

első romániai mérleggyár.

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Új Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szerda
6686. Eml. 8.
1926. aug. 18.

— A király nyaralása. Bukarestből jelentik: A Bukarestbe érkező francia lapok hosszú cikkeket közölnek Ferdinand király vichyi tartózkodásáról. A lapok megírják, hogy a király a Rádió Hotel egyik 4 sós lakosztályát bírja és kosztját, mint akármelyik polgári nyaralóvendég, a nagyvendéglőből hozatja. A király rendkívül puritán módon él, sőtán gyakran szőba ereszkedik a járókelőkkel, akik mindannyian tisztelettel övezik és állandóan ovációban részesítik. Vichyből a király Párisba megy, ahol hat napig marad, majd svájci kastélyába megy néhány napra.

— Petrovici közoktatásügyi miniszter Déván. Tudósítónk jelenti: Petrovici miniszter augusztus 14-én délelőtt Dévára érkezett, hogy a dévai tanítóképzőben tartott rendkívüli tanítókurzus záróvizsgáján és kézimunkakiállításán résztvegyen. A minisztert a városi és megyei főtisztviselők, valamint Groza Péter tárcanélküli miniszter, Dej város képviselője fogadták. A miniszter dévai látogatását egy hunyadmegyei turnéval kötötte össze és Déváról Groza miniszter társaságában Vajdahunyadra, onnan pedig Szászvárosra utazott.

— Bratianu Vintia volt pénzügyminiszter Maramaroszigeten. Tudósítónk jelenti: Bratianu Vintila volt pénzügyminiszter vasárnap este autóján Maramaroszigetre érkezett. Értesülésünk szerint utjának célja a liberális párt maramarosmegyei tagozatának reorganizálása volt. A volt pénzügyminiszter ugyanis vasárnap este a liberális párt helyi exponenseivel tanácskozást folytatott, amely alkalommal megvitatásra kerültek a maramaroszi pártélet fellendítésére alkalmas javaslatok.

— Az idegen állampolgárok kötelesek irataikat átvenni a szigurancatól. A kolozsvári rendőrség és állambiztonság különleges szolgálati ágának igazgatósága felhívja azokat az idegen állampolgárokat, akik a munkügyi felügyelőség felülvizsgálóbizottságához okmányaikat benyújtották, hogy sürgősen jelentkezzenek az állambiztonsági rendőrség Calea Regale Ferdinand 54. szám alatt levő hivatalában azok átvétele végett. Akik ezt augusztus hó végéig nem teszik, 1000 (egyezer) lej bírsággal fognak büntettetni, tekintve, hogy ez a hírlapi közlésétél másodszer történik.

— A brassói sómerek táborozása. Tudósítónk jelenti: A brassói gndud sómérjai ez évben külön táborban vettek részt, amely a lehető legjobb sikerült. A táborozás két hétig tartott és annak ellenére, hogy ezen idő alatt majdnem állandóan boros és erős idő volt, mégis a legjobb hangulatban folyt le. A husbeszerzés nehézsége miatt ugyan a sómerek kénytelenek voltak vegetáriánus kosztot élni, de annál jobb étvágyal fogyasztották a saját maguk által készített ételeket. Az öt sátorból álló kis tábornak számos látogatója volt, akik mind tetszésüknek adtak kifejezést a látottak felett. A táborozás ideje alatt semmiféle bal eset, vagy megbetegedés nem fordult elő és ugy a szebeni, mint a brassói sómerek számos szép emlékekkel és tapasztalattal gazdagabban tértek hazs. A tábor befejezése gyanánt a sómerek a Commando-fürésztelepen kis ünnepélyt rendeztek, amely jó erkölcsi és anyagi sikerrel zárult. A műsort Steinhart Georg, mint vendég, Becker Miklós, Gonda Imre és Einzig Rudolf szolgáltatták, míg a rendezés Gross Géza érdeme. A műsort tánc követte, amely a reggeli órákig tartott.

ob halánté-
óra tájban
gymás mel-
ig, míg a
örvos ren-
a törvény-
k, ahol fel

nelem...

dalmat oko-
confy-oslád
is sejtette a
ra készülő-
nerével van
bucuzott.
jhez menjek
jától. Majd
ber folytatta
hogy utolsó

mikor hírül-
kiáltott fel:
hogy szeretik
beskettettem

ssét Osvada
ni. Hs az
lnap délután
a kolozsvári
(—)

zsidó

a új perspek-
középséskolák
az ortodox
a hitközösség
a legutóbbi
közül mind-
tták, hogy a
vetekeedik az
A jövőben
sk jellemző-
ező tanévben
egyetemi ma-
gégéd fog ok-
gi tárgyakat
néber nyelven
gatósága gon-
onnan jelent-
elchadottak
n pótolhassák
na, melyekre
s, előrelátha-
fog beirat-

Urak!

m!

divat-uj-

S“

o 7.)

arákban

lei 375

.. 475

.. 500

.. 550

.. 700

.. 800

r, va-

legol-

forás

Minden darab hibátlan!

— A holnap **minisztertanács dönt a kolozsvári opera szerződésének külföldi tagjairól**, Bukarestből jelentik: Holnap délután minisztertanács lesz, amelyen napirendre kerül a kolozsvári opera szerződésének külföldi tagjainak kérdése is. A minisztertanács módot fog keresni arra, hogy az állás nélkül levő tagokat a fővárosban elhelyezze.

— A **vilnai szintársulat máramarosszigeti vendégszereplése**. Tudósítónk jelenti: Szombaton este kezdte meg vendégszereplését Máramarosszigeten a vilnai jiddis szintársulat. A világhírű együttes Osip Dimov nagysikerű darabjában, a „Szomorúságának énekesé”-vel mutatkozott be óriási tetszés mellett. Azóta is minden este zsúfolt ház előtt játszanak a vilnaiak, akik péteken távoznak el Szigetről. A társulat onnan Kolozsvárra jön, ahol szombaton és vasárnap fognak játszani.

— A **kolozsvári zsidó kórházai akció**. Évek óta foglalkoztatja Kolozsvár zsidó közvéleményét a kórház ügye, amely egyre égetőbbé válik azért, hogy a vidéki zsidó betegek is ide jöjnek gyógyulást keresni, de Kolozsvár zsidósága nem tehet érdemben egyebet, minthogy az arra relik-talókat rituális koszttal látja el. A Baei Brit pápa munkaprogramjába többek között a kórház létesítését is fölvetve és a közelmúltban ez irányú aktivitását fölírítva, a mozgalmat most már nagyobb arányokban szélesítette ki. Az akció immár túl van az első kezdeten, amennyiben a Wertheimer Miksa elnöke alatt működő kórházegyesület vezetősége a Baei Britnek erre delegált bizottságával történet tanácskozás után elhatározta, hogy a kórház cöljaira átalakítható épületet vásárol hozzátartozó kertestelekekkel. Az épület megvétele után haladéktalanul megkezdik az átalakítási munkálatokat és a kórház felszerelését, úgy, hogy belátható időn belül Kolozsvár zsidósága egy régen nélkülözött és fontos emberbaráti intézmény fölé fog rendelkezni. Az akción már eddig is a különböző világnézetű és pártállású zsidó polgárság az önzetlen együttműködés legszebb tanujleit adta. Az eladó telkek és házak tulajdonosait ezúttal is föl hívja a kórházegyesület, hogy ajánlataikat e hónap huszoneketedikéig juttassák el az egyesület címére (Cluj, Szentlélek-utca 1.)

— **Templomülések bérbeadása**. A kolozsvári izraelita hitközség titkári hivatala közli az érdekeltekkel, hogy a Ferdinánd királyi uti templom tőlőhelyeinek bérbeadása e hó 20., pénteken délelőtt 9-kor kezdődik és bezárólag szeptember 8-án déli 12 óráig tart a hitközség irodájában a hivatalos órák alatt.

— **Eljegyzés**. Dr. Singer temesvári főrabbi leányát, Magdusát eljegyezte Grósz Lajos bankigazgató Havasmezőről. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Salamon Pirike** Sucul de sus és Baum Mendel Romita jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Jugoszlávia megegyezett Görögországgal a szaloniki vasútvonal használatáról**. Belgrádból jelentik: A „Politika” című lap szerint Görögország és Jugoszlávia közt vasárnap létrejött a megegyezés a szaloniki vasútvonal ügyében. Már csak hivatalos részletek kérdések vannak hátra. Az egyezményt 20 nap múlva aláírják.

* **Mussolini merénylőjénél, Violetta Gibsonnál**, végérvényesen megállapították, hogy tettét pillanatnyi elmezavarban követte el. Ennek oka, amit az orvosi vizsgálat megállapította, az volt, hogy nem tudott utlevelet kapni Kolozsvárra, ahol biztos tudomása szerint a Róza Royal drogériában a legfinomabb Narcisse Norr, L'origan, Quelques fleurs, Chypre figaro és abácvirág kölniket lehet kapni díszes adjsztáléjában, vagy küldetve.

— **Sirius mester bajjósatai**. Sirius mester, a közismert időjárás-jósló megmondta, hogy az év hátralévő részére a következő prognózist adja: Nagyot javul az időjárás. Augusztus 22-ig meleg, szép idő lesz, őtől fogva a nyaralók is, csak itt-ott jönnek közbe apró zivatarok. Augusztus 23-tól viharos szelek vovulnak át Középeurópán, a hó végén pedig ciklonos viharok tombolnak Európában, de szeptember ismét több szép, meleg napot ígér a két közép-hetében, azután 24-ike körül lehűlés következik. Október csapadékos jellegű, ködös, esős, egy-két nyelre nap, de 20-ika körül éjjeli fagy. November: köd és viharos szél. November 16-án beáll a tél. A földmivelők vigyázzanak: Korán kell vetni az idén, mert hideg, száraz télnek lesz a gyenge őszi vetést leghasználtja. Keresony és újév táján erős havazás. Egyebekben: 1927. évre is erős, száraz telet jósolok... Az

árvizek nagy szárazságot vonnak maguk után, kevés hó lesz, száraz hideg. Az ablakon vastag, szőnyegszerű jégvirág. Ciklonok és földrengések következik a közeljövőben a egész Európa megcsinálja a természeti jelenséget. Háromszáz év sem választ el egy retentő világtársztrófától: 2208-ban iszol ya tükzatakliama csap le ránk, a fák meggyulnak és az épületek lángbaborulnak a naphősegtől, az emberek a föld alá menekülnek s barlangok mélyébe várják meg a hűhullámok elvonulását. Tűzkorszak jön: És legelőbb Amerikát pusztítja el a ciklonlángos fergeteg...

— **Tömeges letartóztatások Görögországban**. Athénből jelentik: A krétai forrongás miatt elrendelt ostromállapot nem csillapította le az irgatótt görög közvéleményt. Kafandaris volt miniszterelnököt Paogalos köztársasági elnök parancsára, letartóztatták és az Égei tenger egyik szigetére deportálták. Kafandaris köztársaságelleni propagandával vádolják. Kafandaris több hadseregparancsnoknak és más magasrangú tiszteknek forradalmi szövekezésre bujtogató felhívást küldött.

— **Titkos találkahelyet leplezett le a kolozsvári rendőrség**. A kolozsvári rendőrség már régóta bizalmas értesítést kapott arról, hogy az Egyetem utca egyik házában titkos találkahely van. Tegnap délután a detektívek rajtsütöttek a radevuh-lyen és több fiatalkoru leányt állítottak elő, akik beismerték, hogy egyarában volt találkozojuk ott a fia a emberekkel, akik a kolozsvári társadalom jobb köréből kerültek ki. A rendőrség bevezette a nyomozást. Az előállított nők vallomását jegyző könyvbe vették.

— **Meghalt Nick Carter**. Newyorkból jelentik: Vasárnap éjjel hosszas szenvedés után meghalt a világ egyik legnépszerűbb embere, Nick Carter, aki detektívregényeivel évtizedeken keresztül világszerte népszerűt tartotta az öt kontinens ifjúságát. Nick Carter, akit családi nevével John R. Coryalinek hívtak, az észak-amerikai Readfieldben élt, ahol a világ minden részéről számosan keresték fel, hogy különböző tünemények nyomozásában tanácsokat adjon, Nick Carter mint gazdag ember halt meg magas életkorban.

* **Eladó Szováta egyik legszebb villája**. A szováta telepen a Felső uton egy rendkívül tetszetős villa kerül eladásra. A villa erkélyes tornya már messziről feltűnik. Az épületet, amelyben 7 szobánál szebb szoba van berendezve, gyönyörű rózsafakkal van körülvéve és a sövőgyén át a legszebb kilátás nyílik a meszi hegyek közzé. A villa tulajdonosa Székely Ferenc, a marosvásárhelyi Székely és Réti butorgyár társfőnöke, aki méltányos áron bocsátja áruba ezt a paradicsomi épületet.

— **Uj gyógyszerárengedélyek**. Királyi dekrétummal az alábbi gyógyszerek kaptak engedélyt gyógyszerárak felállítására: Kolozsváron: Goina Teodor Papp-utcában, Mircea Stefan Ferdinand király utca, Szatmáron: Berall Adolf a Decebal utcában, Aradon: Haiman Manesesi Gai kerületben és Petrozsényban: Riska Emil a Ferdinand-király uton.

— **Az Uj Kelet Oradea-Mare-Nagyvárad** fiókiadóhivatala, Str. Aurel Vlaicu 51., (Bian Zsigmond) és Ezredévi emléktár 2. sz. (ernyőzlet) alatt van Telefon 3-68.

Külföldi eredmények.

Debrecen. Ferencváros (FTC)—Bocskay FC (DVSC) 40 (10). A FTC első nyilvános mérkőzését nagyszámú játékkal nyerte meg Patki (2) és Szenczovits (2) góljaival.

Budapest. Kispest (KAC)—Budai 33 as 4:4 (23).

Pozsony. Wecker Bács—Bratislava 3:1 (20).

Barcelona. Spárta Prága—CD Európa 2:2 (20).

Csak 10 napig

tert az átalakítás és addig mindennemű kötött-árut és harisnyát, mélyen leszállított árakban árusít a **Helios lerakat (Főtér 7.)** Mindenki igyekezzen kihasználni a 10 napot.

SPORT

Balázs Iván (Jugoszlávia) győzött a kolozsvári nemzetközi tenniszbajnokságban

Véget ért a KAC nemzetközi tenniszversenye

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 17. Az Uj Kelet tudósítójától) A hat nap óta tartó KAC nemzetközi tenniszversenye a mai nap véget ért. A verseny túlnőtt a szerény belső kereteken és egy nívó, mint a játékosok nagyszámú részvétele tekintetéből elsőrangú nyújtott. A tenniszsport szépségeinek minden fázisa felvoul a nagyszámú nézőközönség előtt. A verseny alkalmat nyújtott arra, hogy hazai játékosaink legjobbjai összemérjék erejüket külföldi, elismert nívó reprezentáló versenyzőkkel. Az elsőosztályú férfi egyes győztese Balázs Iván egyformával bír a legyőzött dr. Marosival és csupán tempóbirásának és ellenfelének sokszor érhetetlen lézálásának köszönheti az értékes győzelmet. A lejátszott szettejiek az igazi tennisz képét mutatták és feledhetetlen látvánnyal szolgáltak. A női egyes (I osztály) Schlosserné nyerte meg nehéz küzdelem után Baumgarten Magda ellen. A részletes eredmények a következők:

Férfi egyes Kolozsvár bajnokságáért. 1. Balázs Iván (Jugoszlávia). 2. dr. Marosi (Budapest). Férfi egyes a Hölgyek díjáért 1. dr. Lappu. 2. Balázs. Férfi páros 1. Marosi—Balázs. 2. dr. Lappu—Roman. Férfi egyes II. osztály 1. Straub. 2. Baumwig. Női egyes I. osztály 1. Schlosserné. 2. Baumgarten M. Vegyes páros 1. Schlosserné—Roman. 2. Baumgarten—Lappu. Női egyes II. o. 1. Maszaykné. 2. Boros Dodi. Női egyes ifjúsági 1. Davicseri Arci. 2. Farkas Olga. Férfi egyes ifjúsági 1. Straub. 2. Réthy. — A verseny után az első és második helyezetteknek értékes tiszteletdíjakat osztottak ki.

Haggibbor kertünnepélye augusztus 29.

A hunyadmegyei tenniszversenyek eredményei. Tudósítónk jelenti: A négy napig tartó megyei tenniszversenyek tegnap a legszebb sikerrel befejezést nyertek. A versenyre közel száz nevezés érkezett be, melyek közül 22 a férfi egyesre, 9 a férfi párosra, 12 a vegyes párosra, 12 a női egyesre és 4 a női párosra esett. Részletes eredmények a következők:

Férfi egyes. 1. Rozvan Zeno Marosillye, 2. Ziszovits Nándor Petrozsény, 3. Dr. Skutecky Iván és Kovács Lajos Déva.

Férfi páros. 1. Rozvan Zeno és Klobusicky Elemér Guraszáda, 2. Ziszovits Nándor és Schulek Dénes Petrozsény, 3. Kovács Lajos és Kálmán András Déva.

Vegyes páros. 1. Rozvan Felicia és Zeno Marosillye, 2. Fáy Kálmán és gróf Kendeffy Elek, 3. Gartner Irén Piski és Schulek Dénes Petrozsény, Tanase Mancsi Piski és Ziszovits Nándor Petrozsény.

Női egyes. 1. Gartner Irén Piski, 2. Dr. Sándor Sandorné Déva, 3. Kontz Sára Déva és Tanase Mancsi Piski.

Női páros. 1. Kontz Sára—Lengyel Tiborné Déva, 2. Borbáth Mária—Lányi Loli Déva. — 26 értékes tiszteletdíj tette emlékeztetéssé a szép sikerű versenyt.

A Haggibbor tenniszszakosztályának fejlődése. A Haggibbor Sport Egylet fiatal szakosztálya a héten megtartott nemzetközi tenniszversenyen oly szép eredményeket mutatott fel, ami tekintve a sok és szinte elkerülhetetlen hiányokat, biztatással szolgál a jövőre néve. E. y. ik régi hiány volt, ami a pályakérdéssel együtt egyenrangú feladata elé állította a vezetőséget, a tréner-probléma. Ezt a régóta vajudó és elsőrangú szükségletet képző kérdést oldották most meg egy új tréner szerződésével. Az új tréner, Aurel Dumitrescu, a bukaresti Doherty Tennisz Clubnak a professzionista játékosa, akinek a leszerződötése egyaránt nyereség a klub és Kolozsvár tenniszsportja számára. Dumitrescu nemcsak gyakorlatilag, hanem elméletileg is oktatta a játékosokat és napok alatt amint azt a praxsia alatt többször is bizonyította, csodás eredményeket produkál. A szerződötése horribilis áldozatot kívánt a klub vezetőségétől, de remélhető, hogy a tenniszgárda lelkes tagjai kivétel nélkül arra lesznek, hogy az eredmény, amely elsősorban is a játékosok tréningátogatásától függ, kárpótolni fogja. Dumitrescu egybként ma, szerdán délután 5 órakor a Városi Sporttelep 1-es pályáján játszani fog öccsével, a már régebben Kolozsvárra szerződötött Dumitrescu Tisuval.

a mag

(Praga, sokat többna uttal nem pr fél elvi állás ményre számi ségekkel való

Palesz

Munka Jeruzsálem t palesztinai m szeptember el munkások ös bémunkások tagja-e a His a szövetkezete tömörült munkák: tanítók, lásban levő ti levő orvosok, lik abban az a Munkaügyi legutóbb négy munkások ös

A „S

Tel-Avivból j tinai építkezés „Haifa Bay I megegyezést szarítási munk tok javarésze zetését fogja számára külön 120 000 kubik és e céltől két ezert már most zótettek Tel- nélkülijei köz

Lépités

ből jelentik: hirdetett a T közötti ország január elsejéig ezer font sterl totra. A munk „Solei Bone” z felül pályázato vezető utra is. is pályázatot e

A junio nában. A pale jelentése 3168 turista lá

A palesz lemi jelentések küliség 1925 ju arányban emelt munkanélküli, 975, októberbe

A COL

Brass

A Terrasz

Elsőrang

KÖZGAZDASÁG

Ujból megszakadtak a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások

(Prága, augusztus 17. Az Uj Kelet tudósítójától) A magyar-cseh kereskedelmi tárgyalásokat többnapos megszakítás után tegnap ismét folytatták. Tudósítónk arról értesül, hogy ezúttal nem provizoriumról, hanem végleges szerződésről folyik a tárgyalás. Ennek ellenére a két fél elvi álláspontja között igen nagy a szakadék és belátható időn belül nem is igen lehet eredményre számítani. Nincs kizárva, hogy a tárgyalásokat újabb utasítások kérése és az érdekeltekkel való érintkezés felvétele végett meg fogják szakítani.

Palesztinai gazdasági hírek

 # Munkás népszámlálás Palesztinában. Jeruzsálemről jelentik: A „Hiszta-drut“ nevű palesztinai munkásszervezet elhatározta, hogy szeptember elsején megkezdi az országban levő munkások összeszámolását. Összeírják az összes bér munkásokat, tekintet nélkül arra, hogy tagjai-e a Hiszta-drut-nak, vagy sem. Összeírják a szövetségekbe, a kvótákba és a moszavokba tömörült munkásokat. A Hiszta-drutba tartoznak: tanítók, alkalmazottak és nem felelős állásban levő tisztviselők, továbbá alkalmazásban levő orvosok, gyógyszerészek és munkanélküliek abban az esetben is, ha nincsenek fővéve a Munkügyi Hivatal listájára. A Hiszta-drut legutóbb négy évvel ezelőtt ejtette meg a munkások összeszámlálását.

 # A „Solel Bone“ új vállalkozásai. Tel-Avivból jelentik: A „Solel Bone“ palesztinai építkezési vállalat július harmincadikán a „Haifa Bay Development Co.“ igazgatóságával megegyezést kötött külföldi lecsapolási és szűrési munkálatok elvégzésére. A munkálatok javarésze a „Sparah“ nevű kis folyó levezetését fogja szolgálni. A Solel Bone a folyó számára külön ágyat ását és cementtel béleli. 120 000 kubikméter földet kell majd kiemelni és e célból két kotrógépet fog beszerezni kétezzer font értékben és kezényvágányú síneket fog lefektetni 800 font értékben. A munkát meg az esős időszak előtt be fogják fejezni és ezért már most négyezer munkanélkülit szerződtettek Tel-Aviv, Haifa és Afule munkanélküliei közül. A szerződöttes öt hónapra szól.

 # Utépítés Tel-Aviv mellett. Jeruzsálemről jelentik: A Palesztina-kormány pályázatot hirdetett a Tel-Aviv és Schechunet-Borochoh közötti országot építésre. A munkálatokat június elsejéig be kell fejezni. A kormány 10 ezer font sterlinget irányzott elő a munkálatokra. A munkálatokra pályázatot adott be a „Solel Bone“ zsidó építkezési vállalat is. Ezenfelül pályázatot írtak ki a Jaffától Ramlet felé vezető útra is. A „Solel Bone“ erre a munkára is pályázatot adott be.

 # A júniusi turistaforgalom Palesztinában. A palesztinai kormány legutóbbi jelentés jelentése szerint 1926 június havában 3168 turista látogatta meg Erec Jisraélit.

 # A palesztinai munkanélküliség. Jeruzsálemről jelentik: A palesztinai munkanélküliség 1925 júliusában kezdődik és a következő arányban emelkedett: Juliusban 300 volt a munkanélküli, augusztusban 950, szeptemberben 975, októberben 1750, novemberben 2000, de

cemberben 2700. Az 1926-ik évben kezdődött a nagyobb szabású munkanélküliség, amely januárban elérte a 2729-es számot, de már márciusban 4902-re emelkedett, áprilisban 5657-re, májusban 6113-ra, júniusban pedig 6400-ra. Januártól júniusig 1671-el emelkedett ez a szám. Tekintetbe veendő azonban, hogy ez év első felében ötezer munkás vándorolt az országba, akik közül tehát háromezernél többen találtak alkalmazást. A munkanélküliek közül 3500-an Tel-Avivban tartózkodnak, Haifában

Páratlan olcsóság

az összes ünnepi cikkekben, míg a készlet tart

מהזורים

M.chsorim 1, 2, 4, 5 és 9-es diszkótesés garnitúrák német, zsargon v. magyar fordításban már

60 lejtől feljebb.

טליתים

Gyapjú és selyem talcsim, teljesen felszerelve, minden kivitelben és nagyságban és a legjobb minőségben már

400 lejtől feljebb.

Ezenkívül Mirjamok vászon, bőrimitatio és valódi bőrkötéses imakönyvek.

סליחות מענה לשון תפילין צינית מוונת

És az összes ünnepi és rituális cikkek óriási nagy választékban érkeztek raktárra. Megrendelhetők a legolcsóbb és legszolidabb bevétel-árlási forrásnál, a

„SAFRUTH“

zsidó könyvkereskedésben

Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér 39)

Postai megrendelések a beérkezés napján pontosan eszközöltetnek. — Visszérteladónak a gyárkedvezmény.

פר סכות ועודע אין אתרונים לולבים הדסים אין ענראם אונד ענדעטייל צו אייסקרסטע בילדיגע פרויען האבען

1500, Jeruzsálemben 300. Legnagyobb a munkanélküliség az építkezési munkások között. Tel-Avivban 2000 munkanélküli építőmunkás él, Haifában 600 a munkanélküli építőmunkások száma.

 # Elintéztést nyer a Banca Generala bankjegyeinek kérdése. Bukarestből jelentik: A német-román tárgyalások előkészítő stádiumban vannak. Ezekben a tárgyalásokon az összes tőggögyek sorra kerülnek és hirtelen végleg el fogják intézni a Banca Generala bankjegyek régóta húzódo ügyét.

 # Javul a csehszlovák cukorkivitel. Prágából jelentik: A cukorgyárak vizsgálóintézete ma jelentette meg statisztikáját, amelyből kitűnik, hogy az idei csehszlovák cukorkivitel lényegesen csökkent a tavalyival szemben. Annál kedvezőbb azonban a helyzet a cukortermelésnél, amely lényegesen emelkedést mutat. A cukoripar központi egyesületének kimutatása szerint július végéig 1 millió 505 96 tonna cukrot készítettek Csehszlovákiában, míg tavaly ugyanezen idő alatt csak 1 millió 426 450 tonna volt a termelési eredmény. Az export Állandóan fokozódik. A termelésben a legnagyobb eredményt a szlovenszki gyárak érték el, míg a cseh gyárak lényegesen visszaesést mutatnak.

 # Csökkent a román bankjegyforgalom. A Banca Nationala legújabb kimutatása a bankjegyforgalom és az értékesítési tárcsa csökkentéséről számol be. Julius 31-én a visszacsúszási hitel az előző heti 8 423 770 040 lejjelel szemben, 8 306 066 574 lejt tett ki. A bankjegyforgalom 21.002 556 567 lej, amely összeg három millióval kevesebb mint az előző heti. Az értékesítést változatlan.

 # A hetedik pénzüzet alakul meg Déván. Tudósítónk jelentik: A huzvadmegyei fejlett ipari és kereskedő életet jellemzi, hogy a megye székhelyén, Déván, az utóbbi időben több bankot létesítettek. Nemrégiben alakult meg a liberálisok bankja, a „Banca Comerciála si Industrialá“, melynek élén Cicol Romulus igazgató áll. Augustus 1-én nyílt meg a Banca Nationala dévai fiókja, a napokban pedig „Iparosok Bankja“ címen ismét új bank létesült, mely a kisiparosok érdekeit van hivatva képviselni. Október elsején nyitják meg Arad legnagyobb bankjának, az Erdélyi Hitelbank R. T.-nak dévai fiókját, mely ennek a 10 000 lakosú kisvárosnak hetedik pénzüzete lesz.

 # Gazdát cserélt a medgyesi Vitrometán üvegyár részvénytöbbsége. Medgyesről jelentik: Mint ismeretes, a Vitrometán majoritása egy a bukaresti Banca Romaneasca vezetése alatt álló szindikátus kezében volt. A szindikátusnál a Banca Chrissoveloninak is érdekltsége volt, míg a részvényeknek egy része a Csák!—Karras féle száz tőke csoportnak volt a tulajdonában. A Csák! vezérigazgató irányítása alatt álló száz részvényérdekltségnek most hosszabb tárgyalások után sikerült megvásárolni az összes román kézben lévő részvényeket, aminek következtében az üvegyár román igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai, akik a Banca Romaneasca-t képviselték, 1 mondtak tisztségükről.

Az „Adriai“ biztosító Anglia és Palesztinában. Londonból jelentik tudósítónk: Az „Adriai“ Biztosító Társulat angliai igazgatóságának a megszervezése befejezést nyert s az új igazgatóság Londonban 4/6 Cornhill alatt működését megkezdte. Az igazgatóság vezetőjéül sikerült John Engledowt, Anglia egyik legelsőrangú biztosítási szakemberét megnyerni. Az angol igazgatóság főképen viszontbiztosítással foglalkozik s már eddig is Anglia legnagyobb biztosítói kötötték meg velük viszontbiztosítási szerződéseiket. A társulat trieszti vezérigazgatósága ez alkalomból a londoni Hambros-banknál az angol üzlet finanszírozására 100 000 font sterlinget helyezett el. Egyidejűleg értesültünk, hogy az „Adriai“ az angliai igazgatóság beszerzésével egyidejűleg Palesztinában Jeruzsálem székhellyel is igazgatóságot állított fel, mely működését szintén megkezdte s ma már széleskörű tevékenységet fejt ki. Érdekes megemlíteni, hogy az „Adriai“ ezen terjeszkedésével most már 24 európai, ázsiai és afrikai államban bír önálló igazgatósággal s ezeket a trieszti vezérigazgatóság közel 500 millió líra önálló tartalék- és részvénytökével kormányozza.

A constantai községi játékkaszinó megnyitása.

Brasserie étterem. - Danzing speciális Jazz-Banddal.

A Terrazon elsőrendű ételneműek szolgáltatnak fel. — Frieda Lopez urhölgy vezetése mellett klasszikus zenekar.

Hotel Restaurant Palace

Elsőrangú és egyedüli a maga nemében. G. Finochi ur vezetése mellett.

Ehhasztották a legfőbb gazdasági tanács üését. Bukarestből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága ma délelőtt 11 órakor gyűlésre volt összehívva. A gyűlést azonban srra való tekintettel, hogy Garoflid nincs Bukarestben, nem tartották meg.

Likvidálják a vámhitelkeket? Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy likvidálja a vámhitelkeket. A vámvezérgazgatóság ennek értelmében körlevelet intézett az összes érdekelt hatóságokhoz, amelyben felkéri azokat, hogy terjesszék fel kimutatást a területükön igénybe vett vámhitelkekről. A jelentések beérkezése után, a vámvezérgazgatóság el fogja készíteni referátumát arról, hogy a vámhitelkek megtelelték-e annak a csónak, amelynek érdekében a vámhitel-rendszer a jelenlegi formájában meghonosították.

Változás a dicsőszentmártoni Üveggyár R. T. vezetőjében. Tudósítónk jelenti: Nemrégiben közölték, hogy Koléner Árpád, a dicsőszentmártoni Üveggyár vezérgazdája betegségére való hivatkozással visszavonult az ügyek vezetésétől. A gyár vezetését most Karos elnök és Blankenberg igazgató felügyelő intézik. Az új revizión egyik első lépésének következménye, hogy Simption cégvezető főnökyvelő lemondott állásáról. Beavattottak szerint a vállalat egész vezetőségében még mélyreható változások várhatók.

Az erdélyi pénzügyi igazgatóságok reorganizálása. Bukarestből jelentik: L pártu pénzügyminiszter közölte, hogy Koltvárra jön az adóbehajtás menedzser megvizsgálására. A miniszter ezzel kapcsolatban tanulmányozni fogja az erdélyi és bánáti pénzügyigazgatóságok reorganizálásának kérdését.

Megakadtak a német-francia belga vaskartell-tárgyalások. Párisból jelentik: Az Action Française szerint azok a tárgyalások, amelyek Németországot, Franciaországot, Belgium és Luxemburg között az európai vaskartell megalakításáról folytak, megszakadtak. A „Liberté” a tárgyalások megszakadásáról azt írja, hogy a kartell terve valószínűleg ezzel véglegesen meghiúsult, mert a belgák kijelentették, hogy számukra tervbe vett kvóta őket semmiképpen sem elégíti ki. A német delegátusok elutaztak Párisból és újabb konferencián részt venni nem hajlandók. Más hírek szerint viszont, ha a belgák szeptember 15-ig álláspontjukat meg nem változtatják, a tárgyalások olyan irányban fognak megindulni, hogy a kartell összetétele más legyen.

TOZSDE

Augusztus 17 én

Az 1. sz. Borszájban 240.00-240.00, Párisban 13.85, Budapesten 332, Bécsben 331.50, Prágában 15.80, Berlinben 196.00.

Kölnszár. A piac linyha elég élék üzletkötéssel. Az árfolyamok a következők:

Bécs 30.50-30.65, Prága 6.40-6.45, Budapest 328-332, Páris 6.06-6.10, Zürich 42.00-42.20, Newyork 216.00-217.00, London 1055-1058, Milánó 7.15-7.20.

Zürich. Zárlat: Berlin 123.20, Amsterdam 307.15, Newyork 517.50, London 2514.62, Páris 1410.00, Milánó 1697.00, Prága 1532.50, Budapest 72.30, Belgrád 912.50, Bukarest 237.50-240.00, Varsó 56.50, Bécs 73.20.

Bukarest. Devizák: Páris 5.90, Berlin 51.75, London 1054.00, Newyork 217.00, Milánó 7.12, Zürich 42.00, Bécs 30.20, Prága 6.40, Brüsszel 5.85 Budapest 30.80.

Bukarest. Valuták: Napoleon 870, német márka 51.50, leva 160, török lira 120, font sterling 1050, francia frank 6.10, svájci frank 41.50, olasz lira 7.60, drachma 2.60, dinár 3.85, dollár 217.00, lengyel forint 18.00, osztrák schilling 32.00, magyar korona 32.00, cseh korona 6.50, belga frank 6.00, holland forint -.-.

Nickelozó telep orvosi műszerész.

Elvállal fémtárgyak, orvosi műszerek, disztárgyak nickelozását, ollók, borotvák és kések, nyomó- és papírvágó kések, stancnik és sakterkések speciális készítményekkel és tűkörtényezéssel. Fried Jenő, Cluj, Piata Unirii No 22.

Hirdessen az Új Keletben

APROHIRDETÉSEK

Egyszerű közénél egy szö 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Aláírt keresőknek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Több előkelő ortodox rabbi által elismerve, a „svájci krém sajt” 1/6-os dobozban L. Scherling, zürichi sajtgyár leaktata és gyedáusítása Nagyrománia területére Klein Odan keresk. ügynőség, Oradea, Strada Petru Maior 7. Telefon 7-10

Okleveles pincemester és szőlész több évi kereskedelmi pincemesteri gyakorlattal, pálinka- és lisztakmában is jártas, n. előbbi felépítésre állást keres. Cim a kiadóban. 1581

Intelligens zsidó csalátnál, középiskolai tanuló, teljes ellátást kaphat, zongora és fűfűszobába használattal. Cim a kiadóban. 1573

Hajhullás és hajszorpa ellen legjobban az „Egger Petrol”. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Kosztot, esetleg lakást is kaphatnak in ellégszsidó fiatalemberek. 6.6.13 sz. második emelet.

Urifány bútorozott szobát keres. - Cim a kiadóban kór.

Önálló borkereskedő sógorom részére keresek intelligens zsidó urileányt 300.000 lei hoz mányal. Csak hozzátartozók komoly levelére válaszolok. „Borkereskedő” postacím Cluj. 1568

Szeptember elsejétől Schwarzsnál, Árpád-utca 18. orth. כשר koszt jutányosan kapható. E tekezhethi delátan. 1582

Könnnyü, félfedeles kossi olcsón eladó Schwartz kocvánál Telki-ú. 2. 1565

A Schász Chevra nyegtemplomban jobb oldali 23 sz. mu térfi és zsi 2 és bérbe adó. Cim: Farkas Jakab Széchenyi-tér 10.

Különbejáratu bútorozott szobát keresek, lehetőleg fűfűszoba használattal centrumban. - „Állandó lakó” jeligére a kiadóba, vagy delátan 4-8 ig az Új Kelet szerkesztőségében személyesen.

Parafint, stearint és mindenféle templomi, szalon és karácsonyi gyertyát gyárt és felhívásra mintázott ajánlattal szolgál

Lengyel Sándor és Flai gyertyagyára, Arad. Interurban telefon 407.

Jól főző 30-40 év körüli szakácsnő azonnal beépítésre kész. Cim Révész Moiné, Dicsosn-martin 1580

Teljes ellátásra jó házból való kór fia gyermekét zongora használata elfogadok. Özv. Rosenberg Károlyné, Oradea. Váradi Zsigmond-ú. 25. 1569

Ügyes tanulóiu fizetéssei azonnal felvétetik a Safuta zsidó könyvkereskedésen. 1578

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, szépirodalmi, tudományos, közgazdasági cikkek, prospektusok stb.) irógéppel való másolások és sokszorosítások gyorsan, pontosan készítenek. Dr. Mandel, Str. Rafta (v. Kőrú. u.) 3.

Kereskedelmi végzett fiatalember keresk. ügynőségű irodába gyakorolónak felvétetik. Kezdőfizetés 1500 lei. Ajánlatok „Agilis” jeligére a kiadóba. 1568

Szovátán a legszebb helyen épült 7 szobás emeletes villa, teljes berendezéssel, esetleg 10 szobának is berendezhető, pormentes nagy területen, gondozott parkkal, melléképületekkel előnyös áron eladó. E tekezhethi delátan. Székely Ferenc el, Szovátán, Székely-villa. 1585

Pénztárkezelésben jártas jól számoló és románul tudó kisasszony azonnal felvétetik. Bodner Áruház, C. Victoriei 5.

Egy VII. gimnázium t végzett zsidó fiu bármilyen irodai vagy gyakorlati állást keres. Vidéken is. - Szíves ajánlatokat „Gyakornok” jeligére a kiadóba kór.

SZINHAZ MŰVÉSZET

A színházi iroda közleményei.

Ennek a hétnek a műsora olyan képet mutat, mintha a színház teljes üzemével dolgozna. Nagy világvárosok sem produkálhatnak többet, mint amennyi változatosságot a színház drámai ansambléja produkál már a szezon megkezdésekor. Szerdán bemutató, Lakatos László franciás könnyűségű és problémában értékes, izgalmas színműve, a Fej vagy irás var. műsorra tűzve, vezetőszerepeit Baróti, Marsi, Laczkó, Köszegi, Kemény, Homokay, Mihályfi, Izsó játsszák.

Heti műsor Szerda: Fej vagy irás? (Ujdonság, előszór. Sorozatszám 6.) Csütörtök: Fej vagy irás? 2.odsor. Sorozatsz. 7.) Péntek: Aló férj (Ujdonság 6.odsor. Sorozatsz. 8.) Szombat: Csokoljona meg! (Poor Lili fellépésével. Sorozatszám 9) Vasárnap 6 kor: Fej vagy irás? (Ujdonság 3.adszor. Leszállított helyárrakkal. Sorozatszám 10.) Vasárnap este 9-kor: Antónia. (30.adszor. Poor Lili fellépésével. Sorozatszám 11.)

Urania-mozgó Pénteken, augusztus 20 án kezd meg egy érdekes zsidó film „Tornado” (Vihar) előadásait. I. Carter regénye filmen, mely a természet és az emberi szív szimfóniája. A világháboruban egy haldokló ember legdrágább híresét, menyasszonyát barátjára bizza, aki a bizalommal lelkiismeretlenül visszaél, ugyanis hírül viszi a menyasszonyának, hogy vőlegénye meghalt, azzal a céllal, hogy a menyasszonyt magának megnyerje. ... A bűnhődés utoléri. - House Peterst először látjuk a filmben és megállapíthatjuk, hogy kiváló játéka a művészet első közé emeli. Partnereje a bájos Ruth Gliford, akik fensőges játékkal egy első endü filmet alakítanak.

Seegras, Gradli, Ponyva, Zsak, szalmazsák, Afrik nagy választékban és olcsó ár mellett Boskovios József - Cluj Strada Reg. Maria No 15.

Fűszer kiskereskedők figyelmébe! Prima Arabia kávé kilója 36 lei. Egy 5 kilós postacsomagot 180 leiórt szállítunk franco utánvétel mellett. - Kifünő, igen szép Maláta kávé kilója 40 lei. Beck Testvérek - Valea lui Mihai

Ar. מ. כשר סאלאמי אונד זעכווארען פאבריק אונד פלייש האלע Schnabel Hermann Cluj, Piata Mihai Viteazul 26. - Telefon 10-74. Megrendelések feltünő olcsó áron, utánvét mellett eszközöltetnek. שר ורבישך és árjegyzék kívánatra

A francia állam forrásai: Celestin bevált: csuznál, hólyagbántalmaknál, cukorbetegségéél, izületi fájdalomkánál. Grand-Grille kitünően használt máj bántalmaknál. Hopital gyomorfájdalmaknál. Vichy-Etat só lugsavas, emészthető viz házikészítése Vichy-Etat pastillák evés után elősegítik az emésztést

Természetes ásványviz. VICHY Ovakodjunk az utánzatoktól.

erkesztő... (partial text)

Mag. Kolozsv... (partial text)

1928 August

Divatba... csak egy eg... utaljuk ön... „Könyv n... szemrebbene... gunkat a tud... nak elismerni... egyik legfőt... rontott mente... nam is minde... zsidó népet a... ékesíteni. M... irás és a tud... ma is megérd... az elők köző... gyakran megf... telő címek ig... ránk s hogy... vagy hercegi... apáról fiura... dőknek szját... kiérdemelni.

Az önálló... dóság még ne... vallhassa mag... soké. Külön... sok olyan mu... következő gen... leni. Vannak... nek zsidósága... tette kötelese... szemben és ha... nak és tanulá... erdélyi zsidós... érdeklődést a... íránt, mint a... érdemel és m... kisebbségakhez... teljes mérték... államjogi hely... blémáknak egé... soha sem szab... összes problé... iskola jelenti a

Örömteljes... aprópó mondat... igazságokat. A... délyi zsidóság... érkezett el. Eg... harc, de hisze... ismerheted az... licumok nyilv... éven keresztül... minden interve... ságtól azt az e... vizsgálathasson... érvényes bizony... hosszu küzdele... vánt eredmény... belátva tévedés... ben visszaadta... jogát.

Lelkünk mé... nek az eredmé... zépiskolák szá... désekkel teljes... tudjuk magunk... érzéseinek, mer... sági jog vissz... csak egyik -... megoldást. Val... ként a Cionista... sanremoi békek... nek Palesztinát... okmányt kaptu... önmagabavézo